Norges Høyesteretts ankeutvalg - HR-2009-237-U - Rt-2009-77

Instans	Norges Høyesteretts ankeutvalg - Kjennelse.
Dato	2009-01-26
Publisert	HR-2009-237-U - Rt-2009-77
Stikkord	Straffeprosess. Ankenektelse. Manglende begrunnelse. Straffeprosessloven § 321 annet ledd.
Sammendrag	Saken gjaldt ny behandling av Høyesteretts kjæremålsutvalgs kjennelse i straffesak etter avgjørelse i Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker der begjæring om gjenåpning ble tatt til følge, jf. straffeprosessloven § 391 nr. 2 bokstav b. Høyesteretts ankeutvalg fant at lagmannsrettens beslutning om å nekte anke fremmet, kun begrunnet med at lagmannsretten fant det klart at anken ikke ville føre frem, måtte oppheves. Det ble vist til kjennelser avsagt i Storkammer 19. desember 2008, jf. Rt-2008-1764, Rt-2008-1783 og Rt-2008-1786.
Saksgang	Høyesterett HR-2009-237-U, (sak nr. 2008/1939), straffesak, kjæremål over kjæremålsutvalgets kjennelse HR-2006-1304-U.
Parter	A (advokat Anders Ryssdal) mot Den offentlige påtalemyndighet.
Forfatter	Lund, Stang Lund og Bårdsen.

(1) Saken gjelder ny behandling av Høyesteretts kjæremålsutvalgs kjennelse i straffesak etter avgjørelse i Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker.

(2) A, født 0.0.1946, ble ved Sarpsborg tingretts dom 11. januar 2006 domfelt for to overtredelser av merverdiavgiftsloven § 72 nr. 1 og nr. 3 jf. straffeloven § 270 jf. § 271, én overtredelse av merverdiavgiftsloven § 72 nr. 2 annet ledd jf. nr. 3, seks overtredelser av regnskapsloven § 8-5 første ledd første straffalternativ jf. § 1-2 jf. kapittel 2 jf. § 10-2 jf. regnskapsloven 1977 kapittel 2 §§ 5, 6, 8 og 11, samt to overtredelser av straffeloven § 270 første ledd jf. annet ledd jf. § 271. Straffen ble satt til fengsel i 1 år og 8 måneder.

(3) A anket tingrettens dom til Borgarting lagmannsrett, som ved beslutning 1. juni 2006 nektet anken fremmet, jf. straffeprosessloven § 321 annet ledd. Det ble ikke gitt annen begrunnelse enn at lagmannsretten fant det klart at anken ikke ville føre frem.

(4) A påkjærte lagmannsrettens beslutning til Høyesteretts kjæremålsutvalg, som i kjennelse 19. juli 2006 (HR-2006-1304-U, sak nr. 2006/1104) forkastet kjæremålet.

(5) Ved klage datert 20. november 2006 brakte A saken inn for FNs Menneskerettighetskomité, med påstand om at hans rettigheter etter FNs internasjonale konvensjon 16. desember 1966 om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 14 nr. 5 var blitt krenket når lagmannsretten nektet anken fremmet uten begrunnelse.

(6) Den 17. juli 2008 traff FNs menneskerettskomité avgjørelse i saken, som er blitt omtalt som Restauratørsaken, jf. Communication No. 1542/2007. I avgjørelsen konkluderte Menneskerettskomiteen med at manglende begrunnelse for at anken ikke ville føre frem, representerte et brudd på SP artikkel 14 nr. 5 om retten til anke. Denne bestemmelsen gir den som er straffedømt rett til å få skyldspørsmålet og straffutmålingen prøvd av en høyere rettsinstans.

(7) Den 14. oktober 2008 begjærte A straffesaken mot ham gjenåpnet, som følge av Menneskerettighetskomiteens uttalelse.

(8) Ved Gjenopptakelseskommisjonens avgjørelse av 17. desember 2008 ble begjæringen om gjenåpning tatt til følge, jf. straffeprosessloven § 391 nr. 2 bokstav b. Av Gjenopptakelseskommisjonens avgjørelse fremgår at da begjæringen ble begrunnet i saksbehandlingsfeil i lagmannsretten, og da lagmannsrettens saksbehandling har vært gjenstand for kjæremål til Høyesteretts kjæremålsutvalg, er det Høyesteretts kjæremålsutvalgs kjennelse av 19. juli 2006 som er gjenåpnet, jf. straffeprosessloven § 401 siste punktum jf. § 400 første ledd annet punktum. Saken skal dermed behandles på ny av Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 400 annet ledd tredje punktum.

(9) I prosesskriv av 23. desember 2008 har As forsvarer anført at Høyesterett, grunnet inhabilitet hos Borgarting lagmannsrett, bør fordele saken til Gulating lagmannsrett for fortsatt behandling. Utover dette har partene ikke inngitt bemerkninger.

(10) **Høyesteretts ankeutvalg** finner at lagmannsrettens beslutning av 1. juni 2006 må oppheves. Det er tilstrekkelig å vise til FNs menneskerettskomites avgjørelse av 17. juli 2008 og Høyesteretts avgjørelser av 19. desember 2008 i storkammersakene HR-2008-2175-S, HR-2008-2176-S og HR-2008-2177-S. Den nye behandling bør skje ved Gulating lagmannsrett.

(11) Kjennelsen er enstemmig.

Slutning:

1. *Lagmannsrettens beslutning av 1. juni 2006 oppheves.*
2. *As anke over Sarpsborg tingretts dom av 11. januar 2006 skal behandles ved Gulating lagmannsrett.*